

В. „Народно Съзнание“ излиза единжъ въ недѣлята—въ четвъртъкъ.

Цѣната му е:

За година лева 6.
„ 6 мѣсеца „ 3.
„ 3 „ „ 2.

Единъ брой 15 стотинки.

НАРОДНО

СЪЗНАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКО-КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ГОД. I

ШУМЕНЪ, 5 НОЕМВРИЙ 1887 Г.

БРОЙ 18.

ШУМЕНЪ, 4 Ноемвр. 1887 г.

Единъ отъ най-важнитѣ въпроси, който прѣдстои на Народното Събрание да разрѣши, е въпросътъ за заема, който Българското правителство е било въ намѣрение да направи. Въ нашитѣ вѣстници, „Свобода“ и „Пловдивъ“, които могатъ най-добърѣ да бждатъ освѣтени по тоя въпросъ, не сж се помѣнували нито двѣ думи, че държавницата ни се нуждае отъ единъ заемъ и че има ли да се водятъ прѣговори по тоя въпросъ съ нѣкоя европейска банка. Слѣдъ това, което четемъ въ чуждитѣ вѣстници за заемътъ, който правителството ни смѣта да направи, намъ се вижда твърдѣ необяснимо мълчанието на нашата „Свобода“, въ която сръбчае разни „цѣрове противъ мечки“, „ограничения на печата“ и „разочарование отъ широката свобода“ и пр., а нищо по съществениитѣ интереси на бѣдния българинъ, по вътрѣшното уреждане на страната, по умиротворението на развѣдуванитѣ духове, по ограждането интереситѣ на нашитѣ земледѣлци, занаятчии, търговци и пр. Ний не знаемъ, да ли извѣстията, които чуждитѣ вѣстници ни даватъ, сж истински, да ли дѣйствително правителството има намѣрение да направи заемъ за посрѣщанieto на държавнитѣ ни нужди; но като имаме прѣдъ видъ войната ни съ Сърбия, построяването на желѣзнопътната линия Цариброд—Вакарель, намъ става въпросътъ отъ една страна доста ясенъ, че на сръбствата, които държавата ни има за сега, не е възможно да се посрѣщатъ всичкитѣ тия разходи; намъ ни се ще да вѣрваме, че правителството трѣбва да желае да сключи единъ вънкашенъ заемъ, и че, може би, се водятъ прѣговори по тоя въпросъ съ нѣкоя европейска банка.

Едно нѣщо е само необяснимо намъ, защо органа на правителството „Свобода“ не пише нищо по тоя въпросъ, защо, чрѣзъ печата да не бжде народа до негдѣ поне освѣтенъ. Направяването на единъ вънкашенъ заемъ е въпросъ отъ най-големъ интересъ за народа. Съ тоя въпросъ е тѣсно свързанъ материалния интересъ на всѣки българинъ; единъ държавенъ заемъ живо се досѣга до кесийката и на най-бѣдния работникъ, който съ крвавъ потъ денонощно се труди да пропечели нѣкой другъ грошъ за посрѣщанieto на кацнитѣ си нужди. Единъ държавенъ заемъ ще притурни още една грижа къмъ частнитѣ грижи на тоя работникъ, той трѣба да пропечелва нѣшничко и за исплащанieto на държавния дългъ.

Ний говоримъ това, не че сме противъ на всѣкакви държавни заеми, не че вий сме противъ единъ заемъ, който въ днешно време правителството може да смѣ-

та да направи. Съвършено не. Ний напълно съзнаваме, че за посрѣщанieto на нѣкои неминуеми държавни нужди, или за подиганieto материалното благосъстояние на единъ народъ,—да се подобри неговата търговия, индустрия и пр., правителството трѣбва да прибѣгне къмъ вънкашни заеми. Ний съзнаваме, че съ наръчнитѣ наши сръдства не ще можемъ да посрѣщнемъ разходите по постройката на желѣзнопътната линия Цариброд—Вакарель, и трѣбва да прибѣгнемъ къмъ нѣкой заемъ.

Едно само, съ което съвѣстѣта ни не може да се примири, което ни кара да си напомниме *блаженитѣ времена* слѣдъ 27-й Априлий 1881 год. и венчки злини, които ни причини тая злокопна дата и то е, че по тоя въпросъ общественото мнѣние не е освѣтлено, народътъ не знае на какви основи се смѣта да почива тоя заемъ и какви се смѣтатъ да бждатъ нашитѣ задължения сръсно заимодавцитѣ. Въ една конституционна държава, каквата е нашата, тоя въпросъ, прѣди да се сложе прѣдъ народнитѣ прѣдставители, трѣбва добърѣ да се раздрѣнка чрѣзъ печата, да се изслушатъ мнѣнията на разнитѣ органи и по тоя начинъ всичко да бжде ясно за прѣдставителитѣ, а не послѣднитѣ да посрѣщнатъ тоя въпросъ съвършено непригответни и прѣбързано да се изиска тѣхното одобрение.

Ний казахме, да се изслуша отъ народътъ мнѣнието на разнитѣ органи, но за жалостъ ний ще бждемъ принудени да констатираме горчивия фактъ, че сега у насъ печатното слово е притиснато съ единъ тѣжъкъ камѣкъ прѣдъ видъ на тѣжкитѣ обстоятелства, които прожигва татковината ни, че за сега у насъ освѣтъ вѣстницитѣ „Свобода“ и „Пловдивъ“, нѣма други органи. (Ний не смѣтаме нашия вѣстничець и други два-три подобни,—тѣ сж провинциални органи и за тѣхъ сж недостижни за сега работитѣ въ високитѣ кржгове; висшата политика не е тѣмъ лъжца въ устата, защото, въ противенъ случай, ще ни се поднесе нѣкой „цѣръ противъ мечки“). Дѣйствително, прѣди 2—3 мѣсеца, въ вѣстницитѣ „Гласъ“ и „Народна воля“ се напиеа нѣщо по въпросътъ за заемътъ, но и тѣ не можахъ да си докажатъ това, което бѣхъ започнали и бидохъ принудени за *благо* на *дѣлото* да спрѣтъ изданието си. До колкото помнимъ „Свобода“ твърдѣ сухо се отговори на тия вѣстници, и вече лисица мина пакъ на тоя въпросъ.

Понеже въпросътъ за сключването на единъ вънкашенъ заемъ е отъ най-големъ важностъ за интереситѣ на татковината ни,

че съ сключването на единъ заемъ подѣтѣжки условия, каквито сж сръбскитѣ и турскитѣ, се туря силна прѣчка за моралното и материалното подигане на народътъ, ний апелираме къмъ патриотитѣ и истинскитѣ народни прѣдставители да обмислятъ здраво по въпросътъ за заемътъ, ако дѣйствително тѣкъвъ въпросъ ще се внесе на рѣшение въ Народното Събрание, да турятъ по горѣ общия интересъ на татковината ни отъ колкото частнитѣ ползи на разни гешефтери и да не оставятъ да испаднемъ и ний, както е испаднала нашата съсѣдка Сърбия, въ чифутскитѣ примки на австрийския **Лендербанкъ**, който иска да хвърли и въ татковината ни своята чифутско-гешефтарска котва. Намъ ни сж доста напаститѣ, които сж на връхлетели и които не даватъ възможностъ за правилното развитие на държавния ни организъмъ; ний не искаме още една язва да ни ѣде и влѣче къмъ влиянието на известна държава. Едвамъ що сме могли, криво-лѣво, да се откопчимъ отъ едно опекуство, ний не трѣбва самоволно да се хвърляме въ обятията на друго, което се стрѣми да ни пороби материално и ни обърне въ роби, а татковината ни въ мушния или, както си я вече наричатъ, „Источенъ пазаръ“.

Страшно се е възмутилъ Г-нъ Свирчо-Петковъ, като прочелъ едно писмо на Кюстендилскій Окр. Управителъ, Б. Райнова, относително нечестното минхло на Герча Раичева, Шумен. *народний* прѣдставителъ, което писмо е отпратено до Г-на Прѣдсѣдателя на Народното Събрание. Бай Свирчо се прѣкрѣстилъ 999 пати щомъ го прочелъ, а ний пакъ, отъ наша страна, подскочихме 999 пати отъ радостъ, гдѣто, слѣдъ толковато ни писани въ вѣстника ни, за което Свирчо не искаше да ни вѣрва, най-послѣ едно официално лице излиза да прѣдстави на Прѣдсѣдателя на Камарата що за личностъ е тоя, толкова защитаванъ отъ Г. Свирча, Герчо Раичевъ. Свирчо-Петковъ обвинява Г-на Райнова, като авторъ на *смаата* партийка, която воювала въ „Народно Съзнание“. Лжжишъ се бай Петковъ, твърдѣ злѣ то подигралъ този, който ти е *пришепналъ* това. *Воющата* въ „Народно Съзнание“ *смаа партийка*, бай Свирчо, си е все същата народна либерална партия, която вий знаете още онова врѣме, когато ядохте *хайдутъ-небабъ* по мѣсечината на Кьониковѣтъ. Тази партия тогава прѣдъ Васъ и Каравелова бѣше прѣдставлявана отъ 5—6 души, които сж сега изметени като непотрѣбенъ материалъ, а *ти-партийката* си е все пакъ същата, цѣла цѣлокушна, мѣ, за годѣмъ *Ваме съжаляваме*.

Статии и дописки се по-проваждатъ до редакционния комитетъ на вѣст. „Народно Съзнание“, а пари и поръчки до отговорникътъ.

За частни обявления се плаща по 15 ст. на рѣдъ за всѣко първо печатание и по 10 ст. за всѣко послѣдующе.

Неплатени писма не се приематъ.

Ржкописи навадъ не се по-вращатъ.

безъ твоитѣ клиенти, съ други водители.

Ето копие отъ писмото на Г-на Райнова, което ни е испратено отъ него:

До Г-на Прѣдсѣдателя на V Общинско Народно Собрание.

Господине Прѣдсѣдателю!

Азъ бѣхъ Управителъ 7 месеца на Шумненски окръгъ. Въ г. Шуменъ и въ околната имахъ многобройни случаи да се увѣря въ пестивостта на пѣкон отъ бившитѣ Шумненски депутати, които съ довърнето на правителството позволявахъ си да се бъркатъ даже и въ правителствени нѣ отъ тѣхна компетентностъ распорѣждания и да спекулиратъ съ положението си за свой личенъ интересъ.

Въ послѣднитѣ изъ оръ само двама, до колкото се вижда, сж получили вишегласие, а именно: Илия Маджаровъ и Герчо Ранчовъ. За послѣдния собственно рѣшихъ, Господине Прѣдсѣдателю, да се обърнѣ къмъ Васъ съ настоящето си па Ви донесъ слѣдующето: на всѣкий избирателъ отъ г. Шуменъ и околната е извѣстно, че Герчо Ранчовъ, по настоящемъ прошеписецъ и шипенски адвокатъ, се е занимавалъ слѣдъ освобождението ни съ *сдържане на публиченъ домъ* въ г. Шуменъ.

Не трѣба да Ви очудва обстоятелството, какъ той въ такъвъ случай е могълъ да бѣде народенъ прѣдставителъ въ Велико Народно Собрание, а трѣба да Ви очудва, защо прѣзъ разнитѣ засѣдания на това Собрание не е послѣдвало никакви заявления отъ страна на избирателитѣ или отъ мѣстното Общинско Управление за този фактъ. До извѣстна степенъ самъ, като Управителъ, признавамъ се за виновенъ, че съ влиянието си въ прѣхъ всѣкакви протестации отъ страна на когото и да било. Това мое поведение лесно ще разберете, Господине Прѣдсѣдателю, като имате предъ видъ обстоятелствата, които нашето отечество тогава проживѣваше. Мевъ ми се прѣдставявахъ двѣ злини: или да дамъ възможностъ да се компрометира състава на Великото Народно Собрание прѣдъ вѣкашния свѣтъ съ свободнитѣ протестации, или да заглушъ тѣви протестации по външи политически съображения на тогавашнитѣ обстоятелства; азъ избрахъ послѣдното.

Сега обаче, когато страната ни влѣзе въ нормалния редъ, когато се сдобихме съ достоенъ князь и, най-сѣтливъ, когато законодателната камара почва своитѣ дѣйствия за уреждането на държавната ни, за прѣстѣпление считамъ да потуля едно възмутително нарушение на закона, който изрѣчно лишава такива лица отъ граждански и политически правдини. Независимо отъ това, още и за лично успокоение на свѣстѣта си и за да исплатя чисто на чисто единъ мой нравственъ дългъ прѣдъ избирателитѣ—граждани на Шумненската околия, азъ взехъ гражданската доблестъ да Ви донесъ това, Господине Прѣдсѣдателю, като съмъ увѣренъ, че и Вий не по-малко се възмущавате, гдѣто въ священната ограда на камарата влизатъ по нѣкогажъ елементи, силно компрометирани по безобразията си и прѣдъ простодушното население.

Приемете, Господине Прѣдсѣдателю, у-

вѣренъ за отъ чито ми къмъ Васъ почитанъ

Вашъ ший Шумненски а сега Кюстендилски Окръгъ Управителъ: Б. Райновъ.

ДНЕВНИ НОВИНИ.

МѢСТНИ.

До ушн сж се зараждали нашитѣ противници, като не излѣзе настоящия брой на вѣстника ни на вѣме, и прѣскали слухове изъ града, че вѣстника ни щѣтъ да спре. При всичко, че голѣма спѣшка е за насъ, като се изисква прѣдварително прѣгледъ на всичкитѣ ржкописи, даже и отъ два рѣда най невинно антрфила. нѣ обаждаме, че колкото и да е мжчно, ний ще продължаваме, макаръ отъ това вѣстника ни да се забавя.

До ще вѣме да блѣсне вѣстникарска свобода (както ни пишѣше единъ приятелъ) и ний ще си кажемъ всичко, що се труна всѣкдневно на нашето сърдце.

Единъ нашъ приятелъ прѣди двѣ недѣли бѣше ни извѣстилъ телеграфически за смѣняването на Шумненски Окръгъ. Управителъ, Г. П. Маноловъ, съ Бургаски Г. Догановъ. Нѣ като не послѣдва нищо, пѣкон си помислихъ, че това не ще да е било истина. Сега обаче се научихме отъ вѣрно мѣсто, че Г. Догановъ е билъ каненъ да се захватятъ съ Г. Манолова, нѣ отказалъ.

Секретаря при Шумненското Окръгъ. Управление, г. Д. Габровски, е уволненъ отъ занимаемата му длжностъ. Отъ освобождението ни до сега той е служилъ въ администрацията, изпълнявалъ си е длжността най акуратно, ималъ е поведение безукоризнено. Той е единъ честенъ мжкъ, който не иска да лакейничн за прѣхраната си, да се моли на тоя или она депутатъ. Грѣхътъ му е, че на 27-й билъ заедно съ тия, които, при заминуването си край правителствения домъ, акламирахъ арестованитѣ въ тоя день.

Ний отъ своя страна, като неказваме съжаление Г-ну Д. Габровски, го сърадваме, че той станъ жертва, за гдѣто не е искалъ да продава своята свѣсть. Врѣмето ще покаже, кой що е работилъ. Корица хлѣбецъ, г. Габровски, нѣ честенъ живѣйте. Вий сте младъ. Въ всѣкий случай, Вий сте образецъ на добъръ, честенъ и съ непродана свѣсть чиновникъ. Хлѣбътъ лесно се печелъ, нѣ честността не.

Нова жертва за 27 Септеморий.

Г-нъ Вичо Ивановъ, смотрителя на турмата, е уволненъ съ приказъ отъ Г-на Шумненски Окръженъ Управителъ, за гдѣто се е занимавалъ съ работи, които не били въ кръгътъ на неговата длжностъ (т. е. за гдѣто зель участие въ изборитѣ на 27 Септември).

Г-нъ В. Ивановъ на 16 годишна възраст е поелъ пушка въ Сърбия, гдѣто се е билъ за свободата на своето отечество, билъ е на Шипка, участвува въ послѣдната война въ защитата на Видинъ. Той е отъ тия, които на всѣка минута наущатъ и жена, и дѣца, кога се касае за запазване свободата на своята бащиния. Ала голѣмъ ксуреъ има той, совѣстѣта си не продава, съ хлѣбъ и вода иска да живѣе, нѣ честенъ да умрѣ. Никому тияни не кади, на депутати шапка не сиема. Отъ наша страна поклонъ честному патриоту Вичу Иванову.

На мѣстото на г. Иванова е назначенъ пѣкой си Маноловъ, отъ Руссе, сродникъ на Управителя, който бѣше пристигналъ въ Шуменъ прѣди да се издаде приказъ за отчислението на Иванова.

Въ 38 брой на „Шумненски Окръженъ Вѣстникъ“ е напечатанъ протокола на Шумненската Окръжна Постоянна Комиссия отно-

сително изборитѣ за Градско-Общинскитѣ свѣти въ пѣтѣтъ околии въ Шумненски окръгъ. При прѣвѣрката на тия избори, Постоянната Комиссия ги е напѣрила за рѣдовни и законни и се произнася за утвърдението нѣ отъ Министерството.

За тукашнитѣ избори заявленната Комиссия ги е оставила безъ послѣствие, като не основни. Ний се надѣваме, че Министерството не ще обърне внимание на разни клѣвѣти и депутатски заплашвания, и ще утвърди изборитѣ. Мислимъ, че правителството се е до сега увѣрило, що за хора сж тия, които уж го поддържатъ, и че тѣ сж вече загубили всѣко довѣрие въ тукашното население. Голѣма грѣшка би направило правителството, ако послуша доношенията на тия мизерни хора, и се съгласи за касирането на най законнитѣ избори, каквито до сега не сж ставали въ Шуменъ. Най върлия противникъ това не отказва. Колкото нѣти и да бѣдѣтъ назначени нови избори, се сжщитѣ резултати ще се получатъ. Това за свѣдение. Не нѣ 5—6 души трѣба да се тѣси подпорка, а въ тия, що съставляватъ *сѣмъгата* партийна заедно съ народа. Тая *партийка* е политическа партия, която има здрави основи, понеже се състои отъ интеллигенция, опрѣна о народа, а не такава, каквато може да съставляватъ 5—6 души, прѣварѣни отъ всичко въ града. Струва ни се, че много се е говорело за това, самитѣ избори фактически доказавъ, та трѣба да се разбере отъ хората въ Софии.

Минхлата сжбота, часа въ 4, пѣкон си Маринъ Върбановъ е ударилъ съ ножъ право въ сърдцето сѣгражданина ни Андрей Кара-Дяковъ, до гдѣто послѣдния е стоялъ на дюгения си. Ножъ се усѣтилъ ударенъ, той се отдалечава, безъ да продума, на 20 раскрача подиръ единъ дюгень, гдѣто надигалъ и слѣдъ 2—3 минути падналъ. Едва слѣдъ половина часъ пристигилъ полицията отъ близкия участъкъ. Убѣща свободно си е отишълъ надолу близо около тѣхъ въ една кръма, гдѣто щѣтъ да удушъ братѣ си, и послѣ съ конъ избѣгва. На другия день по обѣдъ той се появилъ при е Макакъ, единъ часъ отъ града, обралъ единъ българинъ и си заминува свободно.

Всѣкий почнъ да се нита, каква е тая полиция, която не може да спре единъ дневенъ убѣнецъ, а го е оставила свободно да си зела конъ, да се приготви и посѣвъ свободно да бѣга. Кой може да гарантира тогава живота на гражданитѣ? Защо засналия Ок. Началникъ, г. Дингуровъ, не развие по голѣма дѣятелностъ?

Ето резюмето отъ протокола на Шумн. Окръгъ. Пост. Комиссия, относително злоупотребенната на прѣдсѣдателя и клѣвѣт-секретаря на бившия съставъ на Комиссията, за който протоколъ ний напомнихме въ минхлий брой на вѣстника ни:

Съ протоколъ отъ четиренадесетий Октомврий хилядо осемстотинъ осемдесетъ и седма година, подъ М 117, Шумненската Окръжна Постоянна Комиссия, съгласно задълженията, които Окръжний Свѣтъ въ послѣднитѣ си двѣ сесей и наложи, да изучи всѣстранно и опрѣдѣли, какво е събрано, отъ освобождението ни до сега, отъ държавния до Априлий мѣсець 1881 год., и послѣ Окръжний доходъ бачѣтъ, събиранъ въ скелитѣ Шумла-Родъ и Шейтаджикъ, колко и кждѣ се расходвало, при извършване прѣдмѣтното опрѣдѣление на доходѣтъ намѣри нѣкои злоупотребления, извършени отъ бившитѣ: прѣдсѣдателя на Шумненската Окръжна Постоянна Комиссия Тодоръ Яневъ и членъ-секретаря Тодоръ Д. Поповъ, при събирането по принадлежностъ въпросения доходъ бачѣ, а именно:

1.) Прѣзъ 1879 година на 8-й Юний надзирателя на бачътъ въ ст. Шейтанджикъ, Стефанъ Димитровъ, донесълъ и прѣдалъ въ тогавашний Окръженъ Управителенъ Съвѣтъ събранитѣ си 490 франка срѣбърни и получили една расписка съ същата дата, подписана отъ помѣнхитѣ по горѣ, прѣдседателя Тодоръ Яневъ и членъ-секретаря Тодоръ Д. Поповъ, и подпечатана съ правителственинъ печатъ. Но тая сума никѣдъ по държанитѣ тогава въ Съвѣтъ книги: партидна, квитанционна, приходна и расходна не е показана, обстоятелство, което явно доказва, че сж получени паритѣ отъ подписавшитѣ расписката, безъ да сж внесени въ касата на Съвѣта.

2.) Спорѣдъ партидната книга, по която се водяла смѣтката на надзирателитѣ по бачътъ въ двѣтѣ скелъ, на 6 Февруарий и 2-й Септемврий 1880 година дадени били на надзирателя въ Шумла-Родъ, Петъръ Маневъ, билети за бачъ отъ дърва съ стойностъ за 776 гроша. Срѣщу тоя сж дългъ той на сжщия 2 Септемврий внесълъ въ Съвѣтъ 393 гроша, отъ които, като му се заплатило негово право 78 гроша, отъ останхитѣ 315 гр., прѣобърнати въ 58½ франка и 27 ст., като се спаднало разноски за прѣпасение на аркт. 14 франка и 35½ ст., за остатъка 43 франка и 93 ст. му се издала квитанция отъ квитанционната книга отъ същата дата подъ № 584. Срѣщу останхлата му дължима сума, на 22 Юний 1881 година показано е, че сж броеви 383 гроша, прѣобърнати въ 70 франка и 85 ст., но тая сума не е показана въ приходната квитанционна книга, което напълно потвърждава, че отговорното лице — прѣдседателя Яневъ, е получилъ тия пари и не ги е внесълъ въ касата на Съвѣтъ.

3.) Както отъ обяснението на надзирателитѣ на бачътъ въ станцията Шейтанджикъ съ рапортътъ № 14 отъ 30-й минхлий Септемврий, тъй и отъ распискитѣ, които той прѣдставлява, се вижда, че когато съставътъ на Постоянната Комисия е бивалъ въ тая станция при посрѣщане на нѣкой високъ гостъ, станхлитѣ разноски за ѣдене и пиение, по заповѣдъ на прѣдседателя Яневъ, сж се заплащали, ведно съ другитѣ разноски за украшението, отъ смѣтката на прѣдмѣтний доходъ. За такива до сега се потвърдяватъ: а) прѣзъ 1882 година, когато заминувалъ отъ Руссе за Варна князь Батембергъ, станхлитѣ разноски за ѣдене и пиение, въ готварницата на Никола Петровъ 22¼ гр. и въ тая на Атанаса Ивановъ 36 гр., се заплатили, по заповѣдъ на прѣдседателя, отъ надзирателя за смѣтка на бачътъ; и б) прѣзъ минхлата 1886 година Май мѣцъ, като заминувалъ княза за Руссе, направени били разноски отъ съставътъ на Комисията въ гостинницата на Иванча Христовъ 85 гр. 30 пари, които пари тоже били заплатени отъ бачътъ, по заповѣдъта на сжщия. Такива постѣпки явно утвърдяватъ, че се турило рѣка на тоя доходъ отъ прѣдседателя Тодоръ Яневъ, който, като такъвъ, е прямото отговорно лице въ Комисията.

Комисията прѣдъ видъ на горѣизложенитѣ, които най ясно утвърдяватъ, че бившиятъ прѣдседатель на Постоянната Ком-

мисия Тодоръ Яневъ и членъ-секретеръ Тодоръ Д. Поповъ турили рѣка на доходътъ бачъ и частъ отъ него употребили за своя частна потребѣба, и като взе подъ внимание задълженията, наложени отъ Окръжниятъ Съвѣтъ въ послѣдното засѣданне отъ Септемврийската сессия, изложени въ протоколъ № 10, държанъ въ заседанието му на 9-й минхлий Септемврий, и изломощията дадени ней въ сжщото засѣданне,

Постанови:

1). Да се помоли Г-на Прокурора при Шумненский Окръженъ Сждъ да привлече подъ углавна отговорностъ, прѣдъ надлѣжното сждилище, вишеномѣнхитѣ двоица бивши чиновници, като такива, които присвояватъ правителствени пари.

2). Комисията да се яви по надлѣжний рѣдъ прѣдъ сждилището, като гражданский ищецъ, защото изложенитѣ въ послѣднитѣ два пункта злоупотрѣблени 99 лева и 60 ст. сж такива, които принадлежатъ на окръга, понеже отъ 1-й Априлий 1881 год. тоя държавенъ доходъ е отетженъ на окръга.

Прѣписъ отъ настоящий протоколъ заедно съ надлѣжнитѣ документи да се прати Г-ну Прокурору за далѣйше распоряждане.

РАЗНИ.

На 24 Октомврий въ 10 часа сутрѣшната е пристигналъ първий локомотивъ въ Софийската гара; ако и да е ваялъ дъждъ, присѣтствувала многобройна публика.

Даденъ билъ единъ голѣмъ банкетъ, въ който присѣтствувалъ княза, обиколень отъ министритѣ; отъ лѣво до него е сѣдѣлъ прѣдприемача г. Грозевъ. Княза поздравилъ компанията, като ѝ пожелалъ добра сполука.

Господинъ Грозевъ отговорилъ, че къмъ края на тая година единъ локомотивъ щѣлъ да иде до Царибродъ.

Въ Добричъ е почиля да се издава вѣстникъ подъ названиеъ „Добружа“. Желаетъ му добъръ успѣхъ.

Вѣстникъ „Нова България“, който е издавалъ покойния Хр. Ботевъ въ 1876 год., се подновилъ, въ негова честь, отъ Г-на Н. Живковъ. Издава се въ Варна. Програмата му — да води борба, каквато е водилъ Ботевъ. Хубаво. Нѣ малко Ботевско има въ Г-нъ Живковата „Нова България“. Желаетъ му дългъ животъ.

Много слухове се носяхъ отъ нѣкое врѣме насамъ за нѣкаква сп министерска криза въ София, нѣ нищо не ни бѣше добръ извѣстно. Други слухове се прѣскалъ тия дни за сжщото, като се прибавя, че *никакви си прѣдложения* били прѣдлагани отъ една страна, отхвърлени отъ друга и пр., нѣ всичко за народа е тъмно. „Свобода“ нищо не обажда. Ако тия прѣдложения сж били за нѣкакви ограничения правата на народа, ний ще похвалимъ тоя, който ги е отблъскалъ.

Днесъ се учимъ, че прѣговори сж се водили мѣжду Г. Стамбулова и Г. Радославова за сближение. Защо това, кои сж причинитѣ, никой тукъ не знае. Въ какво положение сже вжтрѣшно, никой не е освѣтленъ; ето защо трѣбаше да има повече свободенъ печатъ. Но по-

водъ на тия слухове ний щѣхме да кажемъ повече нищо, нѣ напустихъме за сега тая мисль, за да не ни обвинятъ въ радославизмъ и незнамѣ-що-си.

Въ послѣднитѣ два броя на в. „Свобода“ негова милость, единъ отъ „патентованитѣ патриоти“, генералний редакторъ на тоя вѣстникъ, Свирчо Петковъ, изново иде да утѣрва хората, че члѣноветѣ на дружеството „Народно Съзнание“ не сж били патриоти, но само излѣзли да защитаватъ нѣкакви си биражийски интереси и да нападатъ „Шуменскитѣ честни граждани“, Герчо Ранчевъ, Начко Кучото Желѣзовъ (нарѣченъ Дюгмеджиевъ), Илиа Маджаровъ и tutti quanti, чѣ „сѣлната партия“, която днесъ воювала въ „Народно Съзнание“, имала за авторъ В. Райновъ, и пр. Свирчовицини.

Ний не можемъ най-сѣтнѣ да разумѣемъ, да ли Свирчо Петковъ мисли, че той поднася тия свои пасквили антрефилета на читателитѣ си въ гр. Шуменъ съ цѣль да скомпрометира дружеството „Народно Съзнание“, или на читателитѣ си изъ другитѣ градове на България и по тоя начинъ да омазоважи писаною въ нашия вѣстникъ за негова милость. Ако той мисли, че въ България хората не уждатъ да цѣнятъ кой е правъ и кой е кривъ, кой е патриотъ и кой-не, тогава друга е работата. Но ний мислимъ, че Бай Свирчо много се лѣжи въ надѣждитѣ си. Тѣ трѣбва да знае, че негова патентованъ патриотизмъ не струва вече дула тютюнъ прѣдъ здравомислящитѣ людие, че разнитѣ рецепти, които той нине въ „Свобода“, понеже се ползова отъ свободата на печата и рѣкописитѣ на негова вѣстникъ не минуватъ прѣзъ прѣдварителна цензура, както минуватъ на нашия, — не въхичаватъ даже и най-горѣшитѣ му послѣдователи.

Ний съжаляваме, че изгубваме време, масило и хартия да отговаряме на тая нахална личностъ и съжаляваме, че нему се потвърява да води борба чрѣзъ печата за постигане извѣстна цѣль. Неговата и на нему подобни услуги сж мечешки

Ето тая частъ отъ словото на копѣ Калюки, която съдържа общата политика на Европа:

Българский въпросъ, безъ сжмнение, е единъ источникъ за безпокойствие, единъ елементъ за несѣгласия, и неговото исчезване (урѣждане) твърдѣ много ще послужи за подобренieto на общото положение на Европа. Обаче, ще бжде една грѣшка, да се вѣрва че той е единственний мотивъ за безпокойствие. Не е само България, която ни принуждава да правимъ извѣрѣдни усилия за да удържимъ мира. За добра честь, насъ искрено ни поддържатъ въ тоя политическия пѣтъ. Не е добръ за единъ министръ да се придава на пророкуване, и азъ много глѣдамъ да се въздържа отъ това. Нѣ азъ мисли, при това, че политиката слѣдвана отъ много години насамъ отъ Австрия и Германия е посѣла въ свѣта елементи за пропаганда. Ако Италия е помислила, въ настоящитѣ обстоятелства, да даде съгласието си за тая политика, не отъ вчера, нищо отъ днесъ е датата на подобренieto, дадено отъ нея за цѣлитѣ, които прѣсѣдѣва австро-унгарский съюзъ. Това тая засвидѣтелствува отдавна. Отъ друга страна, еднаквостъта на възгледетѣ съ Англия тѣй сжщо е отъ естество да ни даде увѣрение, че и отъ тая страна тоже, нашата миролюбива политика е осигорена съ една силна поддрѣжка.

Колкото за Руссия, ний постоянно сме сжмчили да бждемъ въ, колкото е възможно, приятелски отношения; азъ мога да потвърди, че отношенията яжду двѣтѣ империи не оставятъ нищо да се желае. Може да се каже съ нѣско увѣрение, че тѣ сж най удовлетвори-

толпи. Азъ не се отчайвамъ, че ще достигнемъ това, което всекога съмъ желалъ (и контъ Андраши не ми е отказалъ удобренieto си за това), т. е. да се докара едно пълно сближение между всичките сили отъ централна Европа. Това ще бъде за всичките народи една силна гаранция за бъдещето. Азъ не ще прѣстанъ ни минута, въ всеки случай, да полагамъ моитѣ усилия въ тоя пътъ; и азъ съмъ убѣденъ, че като дѣйствувамъ така, азъ не служа само на интереситѣ на Австро-Унгария, нъ и за тия на цѣла Европа.

ТЕЛЕГРАММИ.

Отъ Агенция Хавасъ.

БРЮКСЕЛЪ, 24 Октомври. Nord констатира, че Русия е рѣшена да задържи своята наблюдателна политика спрямо България. Тя не иска да извади кестанитѣ отъ огъня за други. Не тройствения съюзъ е гаранция за мира, а истинността, че Русия ще се произнесе противъ всяка сила, която подаде знакъ за война.

ВИЕНА, с. д. Комитета за външнитѣ работи отъ унгарската делегация е одобрилъ, по предложението на тоя въпросъ, за който се помещува въ тронното слово, че намери навѣрно одобрение. Всяка намѣса на една само сила въ България трѣба да бъде абсолютно отхвърлена; трѣба да се глѣда като важенъ усѣхъ, че се е спрѣло външното намисане до сега, а, както се надѣватъ, за всекога.

Контъ Калноки, като отговарялъ на много запитвания по българския въпросъ, казалъ, че рѣшението на тоя въпросъ, за който се помещува въ тронното слово, че намери навѣрно одобрение. Всяка намѣса на една само сила въ България трѣба да бъде абсолютно отхвърлена; трѣба да се глѣда като важенъ усѣхъ, че се е спрѣло външното намисане до сега, а, както се надѣватъ, за всекога.

Князь Кобургъ отиде въ България не като кандидатъ на коя-да-е сила, нъ като кандидатъ на България. Берлинскиятъ трактатъ осигурява на българитѣ свободното избиране на князь, нъ изисква одобрението на Портата и признаването на всичките сили. Австро-Унгария е признавала всекога правото за избирането на князь; тя признава българското правителство като фактически съществующо, нъ не може да признае княза Кобургъ за законенъ князь на България; тя не може, прочее, да води съ него официални сношения.

Австро-Унгария ще поддържа всичко, което ще може да благоприятствува за интереситѣ и благосъстоянието на българските народи; тя се старае дѣятелно да спечели приятелитѣ между другитѣ сили. Нъ Българскиятъ въпросъ не е единствената причина, която залязва положението. Министрътъ вѣрва, при това, че Австрия и Германия, съ тѣхната миролюбива политика слѣдвана отъ нѣколко години, сж направили една добра пропаганда и че съгласието на Италия и еднаквостта на цѣлитѣ съ Англия, които даватъ да се надѣваме, и отъ тая страна тоже, за поддръжане на политика за миръ въ Истокъ, трѣба да бждатъ глѣдани като единъ добъръ знакъ за настоящето положение. Министрътъ се старае всекога да поддържа съ Русия, колкото е възможно, добри отношения. Тѣхнитѣ отношения и днесъ сж, отистина, приятелски; той не ще прѣстане да се надѣва, че ще се осъществитова за което е всекога жалалъ, че Русия ще се приближи днесъ, повече отъ другъ пътъ, къмъ мирнитѣ и консервативни аспирации на централнитѣ сили, за да могатъ двата съединени народа да глѣдатъ на бъдещето съ увѣреніе.

ЛОНДОНЪ, 26 Октомври. Англическите вѣстници ржкоплѣщатъ на словото на контъ Калноки; тѣ констатира, че Англия раздѣля истински възгледетѣ на Австрия относително България; нъ тѣ не криятъ, че английските симпатии ще останатъ платонически. Тѣ се надѣватъ, че князь Кобургъ ще се въспол-

зува отъ положението, за да оздрави своето правителство.

Дейли. Нюзъ вѣрва, че Русия ще продължава да се въздържа отъ всяка права намѣса въ България, като се ограничава да дѣйствува чрезъ посрѣдничеството на Турция, която пакъ е рѣшена да стои неутрална.

БЕРЛИНЪ, с. д. Северната Германска Газета казва, че императоръ Александъръ, като се връща въ Петербургъ, ще пристигне тукъ съ фамилията си идущата недѣля. Не се знае още кога ще пристигне и колко време ще стои въ Берлинъ.

ЛОНДОНЪ, 24 Октомври. Standard казва, че словото на контъ Калноки е произвело силно раздражение въ Петербургъ, гдѣто на него ще глѣдатъ като на покана за борба съ страна на Австрия къмъ Русия.

Извѣстиятъ отъ Виена на Times, че Германия е съвѣтвала Портата да постоянствува въ своето въздръжливо, доброжелателно поведение къмъ България.

МОСКВА с. д. Последното слово на контъ Калноки създаде нова пронасъ между Русия и Австрия. Тѣхната политика въ Истокъ се показва съвършено непримирима. Тукъ глѣдатъ като една безсрамливостъ усилено, което прави Австрия, за да си присвои ролята на приятелъ въ балканските страни, въ опозиция на Русия, която, отъ вѣкове, е правила неизброими жертви. Обажданията на г. г. Криени и Калноки се глѣдатъ като изражение на една политика, която възбужда общественото мнѣние. При всичко това, тѣ нищо не промѣняватъ въ настоящето положение на Русия, което отъ всички се глѣда за прѣвѣходно. Развитието на лигата на централна Европа ще доведатъ непрѣменно това, което тукъ се горѣщо желае, именно едно дѣйствително комбинирано отъ Русия и Франция, което ще парализира всяка друга комбинация и ще осигури побѣда на правдата (?), когато удари часътъ заотмъщение.

ПАРИСЪ, 28 Октомври. Times признава, че декларациитѣ на контъ Калноки не могатъ никакъ да задоволятъ Русия; обаче, ако Русия желае мира, както тя го претендира, трѣба да се надѣваме, че българскиятъ въпросъ ще се урѣди отъ само-себе. Правителството на князъ Кобургъ, прието отъ българитѣ и което почита Берлинскиятъ трактатъ, заслужава да се търпи отъ силитѣ; Англия всекога е била искрено съгласна съ тая политика.

Standard казва, че единственото срѣдство за да разсѣли Русия подозрѣнията е да се откаже отъ маневритѣ, които клонятъ да държатъ отворенъ българскиятъ въпросъ.

ЛОНДОНЪ, 28 Октомври. На банкета, даденъ отъ лордъ мера, лордъ Салисбуръ произнесе едно слово. Премьеръ-министра казалъ, че нищо, въ положението на Европа, не дава безпокойствия, тъй като всичките държави желаятъ мира. Най-послѣ министра изразилъ симпатитѣ на Англия за г. г. Калноки и Криени, които работятъ за поддръжането на свободата, законността и мира.

СОФИЯ с. д. Князь Фердинандъ устроилъ нова декорация въ сномента на влизанieto си въ България. Тая декорация има три класса: алатенъ, сребъренъ и бронзовъ. Тя ще се дава на членове отъ разни депутации, които сж се прѣдставили на Н. Височество, на бившитѣ регенти, на министритѣ, на депутатитѣ отъ Великото Н. Събрание и на кметоветѣ на градоветѣ, прѣзъ които е миналъ князъ при пристиганieto си.

ВИЕНА, с. д. Парискиятъ кореспондентъ на „Die Presse“ извѣстива, че, въ добръ уведоменитѣ политически кръгове, клони да се потвърди слухътъ за, че руското правителство, съ цѣлъ да отстрани князъ Кобургъ отъ бъл-

гарскиятъ прѣстолъ, направило да се земе мнѣнието на князъ Батембергъ, да се унае, да ли той ще бжде расположенъ да се върне въ София, и че князь Александъръ силъ отблъскалъ съ негодувание прѣдлаганieto на руското правителство.

Приятелю И. въ г. С.—Вашето прѣдначертание, ако и да не ни явяватъ нѣщо на дълго, го разбираме за добро. Отъ насъ не чакайте нищо, ний тукъ си имаме твърдѣ много работа.—

Да прѣмине въ друго. Вий много добръ познавате всички ни и въ писмото си ни казвате, че не можете да се сжмнявате въ нашия патриотизмъ. Хубаво. Ами защо сте сѣднали да ни говорите това и онова? Развѣ който каже двѣ прави думи непрѣменно е противъ правителството? Грѣхъ ли е, непатриотизмъ ли е, че ний не искаме да илетемъ лаврови вѣнци на Свирча? Та що е Свирчо? Правителство ли е той? Не виднѣ ли, че ний плагаме расправия съ него частно, а не съ „Свобода“, за дѣто е сѣднѣлъ да защитава оня изметъ въ града ни, когато вий, като тукашентъ, най-добъръ познавате.—Ами ако бѣхме писали двѣ три думи въ отговоръ на бай Захарию за статията му по печата, за неговия *църъ противъ лечки*, въ което най-ясно се вижда, че много *зайци* и *прѣбници* арада не ще патятъ хубаво? Тогава какво ли нѣхте да ни кажете.—Не тѣй, не тѣй, приятелю И., малко по-вечко помисли, като ще ни говорнѣ за това. Вий трѣба да знаете, че ний не искаме и никога не ще искаме да мукаме комуто и да е. За това и много можемъ да пострадаваме. Нъ така искаме да живѣемъ. Защото сме държали така, били сме непрѣменно съ Радославовъ? Чудно заключение. Вий дѣлите парнитѣ въ насъ да двѣ: Българска правителствена и небългарска-рубладжийска. Трѣба да знаете, приятелю, че ний повече отъ васъ прѣзираме всички прѣдатели на независимостта ни и между приятелитѣ ни, които издаватъ „Народно Съзнание“, има такива, които на дѣло сж показали и ще покажатъ и за напредъ, че тѣ твърдѣ много мнѣятъ за свободата на бащиното си огнище. Като сме казали въ вѣстника си двѣ прави думи за първата партия—българо-правителствена, непрѣменно сме били съ Радославовъ, а пакъ Радославовъ за, щото билъ противъ правителството, били сме и ний, и най-сѣтитѣ, сте си искривили душата твърдѣ много. Нъ да не казваме повече, защото пишемъ на приятелъ, който замалко нѣщо се сърди. Знаеш ли бай И., колкитѣ приятели ни страдатъ за нашето поведение? *Ний искаме, ако и въ такова време, да сме и патриоти и независими*, а не както нѣкои—ужь патриоти, пакъ мукаятъ прѣдъ всичко. Разбрахте ли ни. Ний повече можахме да ви обадимъ, нъ виднѣ я, времната сж такива, че който говори право, искривява го. Мжтно време. Въ насъ, въ Шуменъ, подлечитѣ сж прѣдставятъ за патриоти, и Свирчо защитава ли ги защитава! Стига. Ако искашъ, пакъ ни пиши.

Пратеното Ви ще остане. Не се сърдете.

